Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Академія вчительства»

КАТАЛОГ АНОТАЦІЙ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН НА 2 СЕМЕСТР

освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Галузь знань: А Освіта
Спеціальність: А1 Освітні науки
(редакція ОНП 2026 року)

Перелік вибіркових дисциплін на 2 семестр:

1. Використання штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності (3 кредити ЄКТС, залік).
2. Імерсивні технології навчання (3 кредити ЄКТС, залік).
3. Теорія та методика виховної роботи у вищій школі (3 кредити ЄКТС, залік).
4. Цифрові сервіси та застосунки в науково-педагогічних дослідженнях (3 кредити ЄКТС, залік).
5. Педагогічна комунікація в цифровому середовищі (3 кредити ЄКТС, залік).
6. Попередження професійного вигорання (3 кредити ЄКТС, залік).
7. Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу (3 кредити ЄКТС, залік).
8. Психологія та педагогіка кар'єрного зростання (3 кредити ЄКТС, залік).

Здобувач самостійно обирає дві навчальні дисциплін (ВК 1–ВК 2) обсягом по 3 кредити ЄКТС у 2 семестрі відповідно до наукових інтересів і проблематики дисертаційного дослідження. Здобувач також має право обрати дисципліни з інших освітніх програм університету з урахуванням теми дисертації.

Проєкт анотацій підготувала: Головатенко Т. Ю., заступник директора ННІ «Академія вчительства».

Примітка. Зміст навчальних дисциплін, наведений в анотаціях, є орієнтовним. Остаточний перелік тем визначає викладач, який забезпечуватиме викладання дисципліни, у робочій програмі навчальної дисципліни, затвердженій в установленому порядку, за умови збереження мети, компетентностей і програмних результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Використання штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності»

1. Назва навчальної дисципліни: «Використання штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів цілісного розуміння принципів функціонування сучасних систем штучного інтелекту, зокрема генеративного, та здатності критично, етично й педагогічно обґрунтовано застосовувати їх у науково-педагогічному дослідженні, викладанні у вищій школі та розробленні освітнього контенту.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів із ключовими поняттями, етапами розвитку та сучасними тенденціями штучного інтелекту, зокрема великими мовними моделями та мультимодальними системами;
- сформувати розуміння принципів машинного навчання та нейронних мереж на рівні, достатньому для обґрунтованого вибору й критичного оцінювання інструментів штучного інтелекту;
- розвинути вміння застосовувати інструменти штучного інтелекту на різних етапах наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності;
- навчити проєктувати навчальні заняття, завдання та процедури оцінювання з урахуванням можливостей і ризиків генеративного штучного інтелекту;
- ознайомити з міжнародними та національними нормативними й рекомендаційними засадами використання штучного інтелекту в освіті та науці;
- сформувати здатність оцінювати етичні, правові та соціальні ризики штучного інтелекту (упередженість, недостовірність результатів, конфіденційність даних, авторське право, вплив на довкілля).

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Штучний інтелект: концептуальні та етико-правові засади

Тема 1. Штучний інтелект: поняття, історія розвитку, сучасні тенденції. Від експертних систем до генеративного штучного інтелекту.

Тема 2. Машинне навчання, нейронні мережі та великі мовні моделі: принципи функціонування, можливості й обмеження.

Тема 3. Грамотність у сфері штучного інтелекту: рамки компетентностей ЮНЕСКО у сфері ШІ для викладачів і здобувачів освіти.

Тема 4. Етичні, правові та безпекові аспекти використання штучного інтелекту: упередженість алгоритмів, достовірність, захист персональних даних, авторське право; Регламент ЄС про штучний інтелект.

Розділ 2. Штучний інтелект у науково-педагогічних дослідженнях

Тема 5. Інструменти штучного інтелекту для пошуку, відбору та аналізу наукових джерел; підтримка систематичних і оглядових досліджень.

Тема 6. Штучний інтелект в аналізі кількісних і якісних даних педагогічного дослідження.

Тема 7. Академічне письмо з використанням штучного інтелекту: можливості й межі, політики наукових видавництв, розкриття факту використання ШІ, академічна доброчесність.

Розділ 3. Штучний інтелект в освітньому процесі вищої школи

Тема 8. Промпт-інжиніринг та проєктування освітнього контенту з використанням генеративного штучного інтелекту.

Тема 9. Персоналізоване навчання, інтелектуальні тьюторські системи та аналітика навчання.

Тема 10. Оцінювання в умовах генеративного штучного інтелекту: переосмислення навчальних завдань, автентичне оцінювання, інституційні політики використання ШІ.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань; базові навички роботи з комп'ютером і цифровими сервісами.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Використання штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу й синтезу, абстрактного і критичного мислення для розуміння досліджуваних педагогічних явищ і процесів, установлення між ними причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї в процесі вирішення професійно-педагогічних та дослідницьких завдань.

ЗК 5. Здатність до застосування сучасних комп'ютерних, цифрових та мобільних технологій у педагогічній та освітній діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення, критичного аналізу, інтерпретування та застосування інформації з різних джерел у науковій і педагогічній діяльності.

ЗК 7. Здатність здійснювати комплексні наукові дослідження на основі дотримання норм професійної етики й академічної доброчесності.

ФК 1. Здатність використовувати педагогічну термінологію, системні знання в галузі філософії освіти, методології, педагогіки/освіти, зокрема про сучасні тенденції розвитку освіти, інноваційні освітні методики й технології, основні педагогічні теорії й концепції, методологію педагогічного дослідження.

ФК 6. Здатність педагогічно обґрунтовано здійснювати освітній процес у вищій школі та моніторинг його результатів, обирати й упроваджувати

оптимальні для конкретної освітньої ситуації традиційні й інноваційні освітні методики, технології, методи й форми навчання з метою формування освітньої, педагогічної й наукової компетентності здобувачів, активізації професійно-особистісного розвитку кожного з них.

ФК 8. Здатність вдосконалювати й розробляти власні авторські освітні методики й технології, застосовувати на заняттях широкий арсенал доцільно відібраних методів і форм навчання здобувачів.

ФК 9. Здатність створювати для викладання певної навчальної дисципліни відповідні навчальні й робочі освітні програми, підручники, посібники, методичні рекомендації та інші складники навчально-методичного комплексу для організації та здійснення освітнього процесу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН1. Демонструвати знання філософії освіти й педагогіки, онтології, гносеології, оперувати знаннями методології наукового пізнання, дотримуватися норм моралі, професійної етики й академічної доброчесності, орієнтуватися у своїй діяльності на національні й загальнолюдські цінності.

ПРН3. Ідентифікувати й застосовувати в науковій й освітній діяльності основні наукові підходи, педагогічні теорії, застосовувати у викладацькій та науково-дослідницькій діяльності інноваційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення, розробляти дидактичні матеріали на основі їх використання.

ПРН4. Узагальнювати тенденції подальшого розвитку педагогічної науки й освіти в сучасному інформаційному суспільстві.

ПРН5. Проявляти універсальні дослідницькі навички, уміння аналізувати, оцінювати й інтерпретувати отримані результати науково-дослідницької діяльності.

ПРН7. Здійснювати дизайн й оцінку освітнього контенту, створювати підручники, посібники, методичні рекомендації, дидактичні комплекси вправ та завдань, комплекси дидактико-методичного забезпечення освітнього процесу з урахування сучасних нормативних та педагогічних вимог.

ПРН8. Проводити оригінальне експериментальне, історичне чи компаративістське педагогічне дослідження на основі опрацювання різного виду інформаційних джерел, застосувати різні методи й засоби здійснення наукових розвідок.

ПРН12. Демонструвати вміння презентації в усній, письмовій (українською й іноземними мовами) та мультимедійних формах результатів проведеного наукового пошуку.

ПРН16. Творчо застосовувати доробки інноваційної педагогіки під час здійснення викладацької й наукової діяльності, критично оцінювати педагогічну значущість запропонованих освітніх інновацій, генерувати власні інноваційні ідеї, виокремлювати злободенні і педагогічні проблеми, які вимагають невідкладного вирішення.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Імерсивні технології навчання»

1. Назва навчальної дисципліни: «Імерсивні технології навчання».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів знань про сутність, види та дидактичний потенціал імерсивних технологій (віртуальної, доповненої та змішаної реальності) і вмінь проєктувати, впроваджувати й досліджувати імерсивне навчання у закладах вищої освіти.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів із поняттями імерсивності, присутності та видами імерсивних технологій (VR, AR, MR, XR);
- розкрити психолого-педагогічні засади імерсивного навчання та доказову базу щодо його ефективності;
- сформувати вміння добирати апаратні та програмні засоби, створювати й адаптувати імерсивний навчальний контент;
- навчити проєктувати навчальні заняття з використанням імерсивних технологій відповідно до цілей і результатів навчання;
- сформувати здатність досліджувати ефективність імерсивного навчання з урахуванням етичних вимог, доступності та безпеки учасників освітнього процесу.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Теоретичні засади імерсивного навчання

Тема 1. Імерсивні технології: поняття, види (VR, AR, MR, XR), континуум реальності та віртуальності.

Тема 2. Психолого-педагогічні засади імерсивного навчання: присутність, втілене пізнання, навчання, яке ґрунтується на досвіді здобувачів, когнітивне навантаження.

Тема 3. Апаратне та програмне забезпечення імерсивного навчання; огляд освітніх платформ і середовищ.

Тема 4. Імерсивні технології у світовій та вітчизняній практиці вищої освіти: доказова база ефективності.

Розділ 2. Проєктування та дослідження імерсивного навчання

Тема 5. Створення імерсивного навчального контенту: 360°-відео, сцени доповненої реальності, віртуальні екскурсії та лабораторії.

Тема 6. Симуляції, серйозні ігри та віртуальні тренажери в підготовці фахівців.

Тема 7. Генеративний штучний інтелект в імерсивних середовищах: віртуальні агенти та автоматизоване створення контенту.

Тема 8. Методика проєктування навчального заняття з використанням імерсивних технологій.

Тема 9. Дослідження ефективності імерсивного навчання: методи та інструменти; етичні аспекти, доступність і безпека.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань; базові навички роботи з комп'ютером і цифровими сервісами.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Імерсивні технології навчання» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї в процесі вирішення професійно-педагогічних та дослідницьких завдань.

ЗК 5. Здатність до застосування сучасних комп'ютерних, цифрових та мобільних технологій у педагогічній та освітній діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення, критичного аналізу, інтерпретування та застосування інформації з різних джерел у науковій і педагогічній діяльності.

ФК 1. Здатність використовувати педагогічну термінологію, системні знання в галузі філософії освіти, методології, педагогіки/освіти, зокрема про сучасні тенденції розвитку освіти, інноваційні освітні методики й технології, основні педагогічні теорії й концепції, методологію педагогічного дослідження.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні педагогічні проблеми та визначити ефективні шляхи їх розв'язання.

ФК 6. Здатність педагогічно обґрунтовано здійснювати освітній процес у вищій школі та моніторинг його результатів, обирати й упроваджувати оптимальні для конкретної освітньої ситуації традиційні й інноваційні освітні методики, технології, методи й форми навчання з метою формування освітньої, педагогічної й наукової компетентності здобувачів, активізації професійно-особистісного розвитку кожного з них.

ФК 8. Здатність вдосконалювати й розробляти власні авторські освітні методики й технології, застосовувати на заняттях широкий арсенал доцільно відібраних методів і форм навчання здобувачів.

ФК 9. Здатність створювати для викладання певної навчальної дисципліни відповідні навчальні й робочі освітні програми, підручники, посібники, методичні рекомендації та інші складники навчально-методичного комплексу для організації та здійснення освітнього процесу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН3. Ідентифікувати й застосовувати в науковій й освітній діяльності основні наукові підходи, педагогічні теорії, застосовувати у викладацькій та науково-дослідницькій діяльності інноваційні технології, спеціалізоване

програмне забезпечення, розробляти дидактичні матеріали на основі їх використання.

ПРН4. Узагальнювати тенденції подальшого розвитку педагогічної науки й освіти в сучасному інформаційному суспільстві.

ПРН7. Здійснювати дизайн й оцінку освітнього контенту, створювати підручники, посібники, методичні рекомендації, дидактичні комплекси вправ та завдань, комплекси дидактико-методичного забезпечення освітнього процесу з урахування сучасних нормативних та педагогічних вимог.

ПРН8. Проводити оригінальне експериментальне, історичне чи компаративістське педагогічне дослідження на основі опрацювання різного виду інформаційних джерел, застосувати різні методи й засоби здійснення наукових розвідок.

ПРН9. Здійснювати викладання навчальних дисциплін відповідно до визначених у нормативних документах вимог, розробляти й реалізовувати організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу, обирати оптимальні для кожної конкретної навчальної ситуації методи, форми, технології, засоби навчання.

ПРН16. Творчо застосовувати доробки інноваційної педагогіки під час здійснення викладацької й наукової діяльності, критично оцінювати педагогічну значущість запропонованих освітніх інновацій, генерувати власні інноваційні ідеї, виокремлювати злободенні і педагогічні проблеми, які вимагають невідкладного вирішення.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теорія та методика виховної роботи у вищій школі»

1. Назва навчальної дисципліни: «Теорія та методика виховної роботи у вищій школі».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів системи знань про теоретико-методологічні засади, зміст і сучасні технології виховної роботи в закладі вищої освіти та вмінь проєктувати, реалізовувати й оцінювати виховний процес на засадах аксіологічного, особистісно орієнтованого та компетентнісного підходів в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів із сучасними концепціями, нормативно-правовими засадами та стратегічними пріоритетами виховання у вищій школі України та країн Європейського Союзу;
- сформувати вміння порівнювати вітчизняні та зарубіжні підходи до виховної роботи зі здобувачами вищої освіти, критично оцінювати виховні програми та практики;
- навчити добирати й поєднувати методи, форми, технології виховання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів, викликів воєнного часу та цінностей академічної спільноти;
- сформувати вміння організовувати кураторську й наставницьку діяльність, запобігати конфліктам, булінгу та дискримінації в закладі вищої освіти;
- розвинути навички планування, моніторингу та оцінювання якості виховної роботи, а також педагогічної рефлексії щодо власної виховної діяльності.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади виховання у вищій школі

Тема 1. Виховання як педагогічна категорія: генеза проблеми, сучасні концепції та підходи (аксіологічний, особистісно орієнтований, компетентнісний).

Тема 2. Нормативно-правові засади та стратегічні пріоритети виховної роботи в закладах вищої освіти України; європейський досвід.

Тема 3. Напрями виховання здобувачів вищої освіти: громадянське та національно-патріотичне, морально-етичне, професійне, екологічне виховання, цифрове громадянство.

Тема 4. Цінності академічної спільноти: академічна доброчесність, повага до гідності людини, інклюзивність, культура безпеки.

Розділ 2. Організація та технології виховного процесу в закладі вищої освіти

Тема 5. Принципи, методи, форми та моделі виховання в закладі вищої освіти.

Тема 6. Сучасні виховні технології: навчання через служіння громаді (service learning), волонтерство, проєктна діяльність, студентське самоврядування.

Тема 7. Кураторство та академічне наставництво: функції, компетентності, етика взаємодії.

Тема 8. Запобігання та конструктивне розв'язання конфліктів, протидія булінгу, дискримінації та домаганням у закладі вищої освіти.

Тема 9. Виховна робота в умовах воєнного стану: безпечне й підтримувальне середовище, стійкість академічної спільноти, підтримка здобувачів із досвідом військової служби та внутрішньо переміщених здобувачів.

Тема 10. Планування, моніторинг та оцінювання якості виховної роботи в закладі вищої освіти.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Теорія та методика виховної роботи у вищій школі» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу й синтезу, абстрактного і критичного мислення для розуміння досліджуваних педагогічних явищ і процесів, установлення між ними причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК 2. Здатність розуміти національні, європейські й загальносвітові ціннісні пріоритети освіти, вимоги до її реалізації у сучасному глобалізованому світі.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї в процесі вирішення професійно-педагогічних та дослідницьких завдань.

ЗК 8. Здатність до здійснення постійного професійного й особистісного самовдосконалення та самоменеджменту.

ЗК 10. Здатність до автономної діяльності та групової взаємодії в умовах полікультурного простору, прояву лідерства у різних професійних спільнотах.

ФК 1. Здатність використовувати педагогічну термінологію, системні знання в галузі філософії освіти, методології, педагогіки/освіти, зокрема про сучасні тенденції розвитку освіти, інноваційні освітні методики й технології, основні педагогічні теорії й концепції, методологію педагогічного дослідження.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні педагогічні проблеми та визначити ефективні шляхи їх розв'язання.

ФК 4. Здатність на основі вивчення історії педагогіки й порівняльної педагогіки виявляти актуальні для сьогодення теоретичні та практичні напрацювання вітчизняних та зарубіжних учених у галузі освіти, виокремлювати перспективні напрямки творчого використання цих доробок у вітчизняній системі освіти.

ФК 6. Здатність педагогічно обґрунтовано здійснювати освітній процес у вищій школі та моніторинг його результатів, обирати й упроваджувати оптимальні для конкретної освітньої ситуації традиційні й інноваційні освітні методики, технології, методи й форми навчання з метою формування освітньої, педагогічної й наукової компетентності здобувачів, активізації професійно-особистісного розвитку кожного з них.

ФК 7. Здатність дотримуватися в навчальній та фаховій діяльності норм професійної етики та орієнтуватися на національні й загальнолюдські цінності.

ФК 8. Здатність вдосконалювати й розробляти власні авторські освітні методики й технології, застосовувати на заняттях широкий арсенал доцільно відібраних методів і форм навчання здобувачів.

ФК 9. Здатність створювати для викладання певної навчальної дисципліни відповідні навчальні й робочі освітні програми, підручники, посібники, методичні рекомендації та інші складники навчально-методичного комплексу для організації та здійснення освітнього процесу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН1. Демонструвати знання філософії освіти й педагогіки, онтології, гносеології, оперувати знаннями методології наукового пізнання, дотримуватися норм моралі, професійної етики й академічної доброчесності, орієнтуватися у своїй діяльності на національні й загальнолюдські цінності.

ПРН2. Застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві.

ПРН3. Ідентифікувати й застосовувати в науковій й освітній діяльності основні наукові підходи, педагогічні теорії, застосовувати у викладацькій та науково-дослідницькій діяльності інноваційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення, розробляти дидактичні матеріали на основі їх використання.

ПРН5. Проявляти універсальні дослідницькі навички, уміння аналізувати, оцінювати й інтерпретувати отримані результати науково-дослідницької діяльності.

ПРН14. Виявляти навички здійснення самостійної діяльності та групової взаємодії, демонструвати лідерські якості, толерантність до культурних, мовних й індивідуальних відмінностей партнерів по спілкуванню.

ПРН15. Демонструвати вміння здійснювати самоосвіту, вміння самоменеджменту, рефлексивні вміння для оцінки своїх професійних дій, сформованості професійних знань, умінь, умінь розробки й реалізації індивідуальної траєкторії професійно-особистісного розвитку.

ПРН16. Творчо застосовувати доробки інноваційної педагогіки під час здійснення викладацької й наукової діяльності, критично оцінювати педагогічну значущість запропонованих освітніх інновацій, генерувати власні інноваційні ідеї, виокремлювати злободенні і педагогічні проблеми, які вимагають невідкладного вирішення.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Цифрові сервіси та застосунки в науково-педагогічних дослідженнях»

1. Назва навчальної дисципліни: «Цифрові сервіси та застосунки в науково-педагогічних дослідженнях».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів знань про можливості цифрових сервісів і застосунків на всіх етапах життєвого циклу науково-педагогічного дослідження та практичних умінь застосовувати їх для пошуку джерел, збирання, аналізу й візуалізації даних, оприлюднення результатів на засадах відкритої науки та академічної доброчесності.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів із нормативними засадами, тенденціями та ризиками цифровізації науки й освіти;
- сформувати уявлення про відкриту науку, політики відкритого доступу, принципи FAIR та управління даними наукових досліджень;
- сформувати практичні навички роботи з наукометричними базами даних, менеджерами бібліографічних посилань та інструментами пошуку літератури, зокрема на основі штучного інтелекту;
- навчити застосовувати цифрові інструменти збирання, кількісного та якісного аналізу і візуалізації даних педагогічного дослідження з дотриманням етичних вимог;
- сформувати вміння обирати канали оприлюднення результатів дослідження, розпізнавати недоброчесні видання, вибудовувати цифрову ідентичність науковця.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Цифрова трансформація наукової діяльності

Тема 1. Цифровізація науки та освіти: нормативні засади, тенденції, ризики.

Тема 2. Відкрита наука: принципи, політики Європейського Союзу та України, принципи FAIR, відкритий доступ, план управління даними.

Тема 3. Цифрова ідентичність науковця: ORCID, наукометричні профілі, академічні соціальні мережі.

Розділ 2. Цифрові інструменти на етапах науково-педагогічного дослідження

Тема 4. Пошук і відбір джерел: наукометричні бази даних, академічні пошукові системи, інструменти пошуку літератури на основі штучного інтелекту; менеджери бібліографічних посилань.

Тема 5. Цифрові інструменти збирання даних: онлайн-анкетування, дистанційні інтерв’ю та фокус-групи; етичні вимоги та захист персональних даних.

Тема 6. Програмні засоби кількісного та якісного аналізу даних педагогічного дослідження.

Тема 7. Візуалізація даних і цифрова презентація результатів дослідження.

Тема 8. Оприлюднення результатів дослідження: вибір видання, препринти, репозитарії, відкриті дані; розпізнавання недоброчесних (хижацьких) видань.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань; базові навички роботи з комп'ютером.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Цифрові сервіси та застосунки в науково-педагогічних дослідженнях» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї в процесі вирішення професійно-педагогічних та дослідницьких завдань.

ЗК 5. Здатність до застосування сучасних комп'ютерних, цифрових та мобільних технологій у педагогічній та освітній діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення, критичного аналізу, інтерпретування та застосування інформації з різних джерел у науковій і педагогічній діяльності.

ЗК 7. Здатність здійснювати комплексні наукові дослідження на основі дотримання норм професійної етики й академічної доброчесності.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні педагогічні проблеми та визначити ефективні шляхи їх розв'язання.

ФК 3. Здатність проєктувати та проводити ґрунтовні науково-педагогічні розвідки відповідно до логіки наукового пошуку на основі обраної методології й методів дослідження, доводити до широкого загалу сформульовані висновки й отримані результати в авторських публікаціях та виступах на конференціях, представляти власні наукові доробки у формі правильно оформленої дисертаційної роботи та під час її прилюдного захисту.

ФК 6. Здатність педагогічно обґрунтовано здійснювати освітній процес у вищій школі та моніторинг його результатів, обирати й упроваджувати оптимальні для конкретної освітньої ситуації традиційні й інноваційні освітні методики, технології, методи й форми навчання з метою формування освітньої, педагогічної й наукової компетентності здобувачів, активізації професійно-особистісного розвитку кожного з них.

ФК 8. Здатність вдосконалювати й розробляти власні авторські освітні методики й технології, застосовувати на заняттях широкий арсенал доцільно відібраних методів і форм навчання здобувачів.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН3. Ідентифікувати й застосовувати в науковій й освітній діяльності основні наукові підходи, педагогічні теорії, застосовувати у викладацькій та науково-дослідницькій діяльності інноваційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення, розробляти дидактичні матеріали на основі їх використання.

ПРН4. Узагальнювати тенденції подальшого розвитку педагогічної науки й освіти в сучасному інформаційному суспільстві.

ПРН5. Проявляти універсальні дослідницькі навички, уміння аналізувати, оцінювати й інтерпретувати отримані результати науково-дослідницької діяльності.

ПРН8. Проводити оригінальне експериментальне, історичне чи компаративістське педагогічне дослідження на основі опрацювання різного виду інформаційних джерел, застосувати різні методи й засоби здійснення наукових розвідок.

ПРН11. Володіти навичками писемного й усного мовлення, інфографічної майстерності в процесі професійній комунікації, що забезпечує порозуміння з іншими людьми, сприяє здійсненню конструктивної взаємодії з ними, забезпеченню ефективного впливу на адресата з урахуванням наявної ситуації, поставлених мети й завдань.

ПРН12. Демонструвати вміння презентації в усній, письмовій (українською й іноземними мовами) та мультимедійних формах результатів проведеного наукового пошуку.

ПРН16. Творчо застосовувати доробки інноваційної педагогіки під час здійснення викладацької й наукової діяльності, критично оцінювати педагогічну значущість запропонованих освітніх інновацій, генерувати власні інноваційні ідеї, виокремлювати злободенні і педагогічні проблеми, які вимагають невідкладного вирішення.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педагогічна комунікація в цифровому середовищі»

1. Назва навчальної дисципліни: «Педагогічна комунікація в цифровому середовищі».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів системи знань про закономірності, принципи й засоби педагогічної комунікації в цифровому середовищі та вмінь організовувати ефективну, етичну, інклюзивну й психологічно безпечну комунікативну взаємодію учасників освітнього процесу в онлайн, змішаному та гібридному форматах навчання.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити сутність, функції та специфіку педагогічної комунікації в умовах цифрової трансформації освіти;
- ознайомити здобувачів із сучасними моделями онлайн-взаємодії, зокрема з моделлю спільноти дослідження (Community of Inquiry), та можливостями їх застосування у викладанні;
- сформувати вміння організовувати синхронну й асинхронну комунікацію, модерувати онлайн-дискусії, надавати якісний зворотний зв’язок у цифровому середовищі;
- розвинути здатність дотримуватися етичних і правових норм цифрової комунікації, протидіяти кібербулінгу, дезінформації та маніпуляціям;
- сформувати навички емпатійної та травмочутливої комунікації зі здобувачами освіти в умовах воєнного стану;
- ознайомити з можливостями й ризиками використання генеративного штучного інтелекту в освітній і науковій комунікації, сформувати вміння публічної комунікації викладача-дослідника в цифрових медіа.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Теоретичні засади педагогічної комунікації в цифровому середовищі

Тема 1. Педагогічна комунікація: сутність, функції, моделі. Трансформація педагогічної комунікації в умовах цифровізації освіти.

Тема 2. Цифрове освітнє середовище як простір комунікації: синхронна й асинхронна взаємодія в онлайн, змішаному та гібридному навчанні.

Тема 3. Модель спільноти дослідження (Community of Inquiry): соціальна, когнітивна та викладацька присутність.

Тема 4. Етика цифрової комунікації: мережевий етикет, академічна доброчесність, захист персональних даних, протидія кібербулінгу.

Розділ 2. Технології та інструменти педагогічної комунікації в цифровому середовищі

Тема 5. Організація ефективної онлайн-взаємодії: вебінари, дискусійні форуми, сервіси організації спільної роботи, фасилітація групової роботи.

Тема 6. Зворотний зв'язок та оцінювальна комунікація в цифровому середовищі.

Тема 7. Емоційний інтелект, емпатія та травмочутлива комунікація в онлайн-навчанні.

Тема 8. Медіаграмотність, протидія дезінформації та інформаційна гігієна в освітній комунікації.

Тема 9. Генеративний штучний інтелект у педагогічній комунікації: можливості, ризики, межі використання.

Тема 10. Публічна наукова й освітня комунікація викладача-дослідника в цифрових медіа та соціальних мережах.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань; базові навички роботи з комп'ютером.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Педагогічна комунікація в цифровому середовищі» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу й синтезу, абстрактного і критичного мислення для розуміння досліджуваних педагогічних явищ і процесів, установлення між ними причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК 4. Здатність здійснювати професійну комунікацію українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах.

ЗК 5. Здатність до застосування сучасних комп'ютерних, цифрових та мобільних технологій у педагогічній та освітній діяльності.

ЗК 10. Здатність до автономної діяльності та групової взаємодії в умовах полікультурного простору, прояву лідерства у різних професійних спільнотах.

ФК 6. Здатність педагогічно обґрунтовано здійснювати освітній процес у вищій школі та моніторинг його результатів, обирати й упроваджувати оптимальні для конкретної освітньої ситуації традиційні й інноваційні освітні методики, технології, методи й форми навчання з метою формування освітньої, педагогічної й наукової компетентності здобувачів, активізації професійно-особистісного розвитку кожного з них.

ФК 7. Здатність дотримуватися в навчальній та фаховій діяльності норм професійної етики та орієнтуватися на національні й загальнолюдські цінності.

ФК 8. Здатність вдосконалювати й розробляти власні авторські освітні методики й технології, застосовувати на заняттях широкий арсенал доцільно відібраних методів і форм навчання здобувачів.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН1. Демонструвати знання філософії освіти й педагогіки, онтології, гносеології, оперувати знаннями методології наукового пізнання, дотримуватися норм моралі, професійної етики й академічної доброчесності, орієнтуватися у своїй діяльності на національні й загальнолюдські цінності.

ПРН9. Здійснювати викладання навчальних дисциплін відповідно до визначених у нормативних документах вимог, розробляти й реалізовувати організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу, обирати оптимальні для кожної конкретної навчальної ситуації методи, форми, технології, засоби навчання.

ПРН11. Володіти навичками писемного й усного мовлення, інфографічної майстерності в процесі професійній комунікації, що забезпечує порозуміння з іншими людьми, сприяє здійсненню конструктивної взаємодії з ними, забезпеченню ефективного впливу на адресата з урахуванням наявної ситуації, поставлених мети й завдань.

ПРН12. Демонструвати вміння презентації в усній, письмовій (українською й іноземними мовами) та мультимедійних формах результатів проведеного наукового пошуку.

ПРН13. Оперувати професійною термінологією українською й іноземними мовами, виявляти схожості й відмінності у трактуванні ключових понять різними вітчизняними та зарубіжними авторами, чітко й грамотно формулювати авторські визначення провідних категорій дослідження.

ПРН14. Виявляти навички здійснення самостійної діяльності та групової взаємодії, демонструвати лідерські якості, толерантність до культурних, мовних й індивідуальних відмінностей партнерів по спілкуванню.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Попередження професійного вигорання»

1. Назва навчальної дисципліни: «Попередження професійного вигорання».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів системи знань про сутність, чинники та динаміку професійного вигорання педагогічних і науково-педагогічних працівників і вмінь діагностувати його прояви, запобігати вигоранню та долати його на індивідуальному й організаційному рівнях, зокрема в умовах тривалого стресу воєнного часу.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів із сучасними науковими концепціями професійного вигорання та стресу, статусом вигорання в Міжнародній класифікації хвороб 11-го перегляду (МКХ-11);
- розкрити чинники, симптоми, стадії професійного вигорання та групи ризику серед педагогів, науковців і здобувачів ступеня доктора філософії;
- сформувати вміння застосовувати валідизовані методики діагностики професійного вигорання та коректно інтерпретувати їх результати;
- ознайомити з індивідуальними, груповими та організаційними стратегіями профілактики вигорання й підтримки професійного благополуччя;
- стимулювати постійне професійно-особистісне вдосконалення здобувачів на основі рефлексії власних ресурсів і ризиків.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Професійне вигорання: поняття, чинники, прояви

Тема 1. Становлення наукової концепції професійного вигорання; статус вигорання в МКХ-11.

Тема 2. Стрес і стрес-менеджмент: сучасні моделі (транзакційна модель стресу, модель вимог і ресурсів роботи).

Тема 3. Синдром професійного вигорання: структура, симптоми, стадії, групи ризику.

Тема 4. Чинники професійного вигорання науково-педагогічних працівників і здобувачів ступеня доктора філософії: організаційні, особистісні, соціальні.

Тема 5. Професійне вигорання в умовах війни: хронічний стрес, вторинна травматизація, втома від співчуття; технострес у цифровому освітньому середовищі.

Розділ 2. Діагностика, профілактика та подолання професійного вигорання

Тема 6. Діагностика професійного вигорання: валідизовані методики та їх обмеження.

Тема 7. Ресурси психологічної стійкості та професійного благополуччя педагога: саморегуляція, усвідомленість, турбота про себе.

Тема 8. Організаційна профілактика вигорання: управління навантаженням, підтримувальна організаційна культура, супервізія та інтервізія.

Тема 9. Індивідуальні, групові та колективні форми профілактики вигорання; програми підтримки психічного здоров'я в освіті.

Тема 10. Алгоритм подолання професійного вигорання та індивідуальний план професійного благополуччя.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Попередження професійного вигорання» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу й синтезу, абстрактного і критичного мислення для розуміння досліджуваних педагогічних явищ і процесів, установлення між ними причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК 8. Здатність до здійснення постійного професійного й особистісного самовдосконалення та самоменеджменту.

ЗК 10. Здатність до автономної діяльності та групової взаємодії в умовах полікультурного простору, прояву лідерства у різних професійних спільнотах.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні педагогічні проблеми та визначити ефективні шляхи їх розв'язання.

ФК 4. Здатність на основі вивчення історії педагогіки й порівняльної педагогіки виявляти актуальні для сьогодення теоретичні та практичні напрацювання вітчизняних та зарубіжних учених у галузі освіти, виокремлювати перспективні напрямки творчого використання цих доробок у вітчизняній системі освіти.

ФК 5. Здатність розробляти, реалізовувати й адекватно оцінювати наукові, освітні й міждисциплінарні проєкти та програми.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН1. Демонструвати знання філософії освіти й педагогіки, онтології, гносеології, оперувати знаннями методології наукового пізнання,

дотримуватися норм моралі, професійної етики й академічної доброчесності, орієнтуватися у своїй діяльності на національні й загальнолюдські цінності.

ПРН3. Ідентифікувати й застосовувати в науковій й освітній діяльності основні наукові підходи, педагогічні теорії, застосовувати у викладацькій та науково-дослідницькій діяльності інноваційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення, розробляти дидактичні матеріали на основі їх використання.

ПРН14. Виявляти навички здійснення самостійної діяльності та групової взаємодії, демонструвати лідерські якості, толерантність до культурних, мовних й індивідуальних відмінностей партнерів по спілкуванню.

ПРН15. Демонструвати вміння здійснювати самоосвіту, вміння самоменеджменту, рефлексивні вміння для оцінки своїх професійних дій, сформованості професійних знань, умінь, умінь розробки й реалізації індивідуальної траєкторії професійно-особистісного розвитку.

ПРН16. Творчо застосовувати доробки інноваційної педагогіки під час здійснення викладацької й наукової діяльності, критично оцінювати педагогічну значущість запропонованих освітніх інновацій, генерувати власні інноваційні ідеї, виокремлювати злободенні і педагогічні проблеми, які вимагають невідкладного вирішення.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу»

1. Назва навчальної дисципліни: «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів знань про теоретичні засади, моделі та міжнародні стандарти психосоціальної підтримки в освіті та вмінь створювати безпечне, підтримувальне й травмочутливе освітнє середовище, надавати базову психосоціальну підтримку учасникам освітнього процесу в межах педагогічної компетентності та своєчасно скеровувати їх до фахової допомоги.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити сутність, принципи та рівні психосоціальної підтримки відповідно до міжнародних стандартів у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки;
- ознайомити здобувачів із впливом війни та інших кризових подій на учасників освітнього процесу, особливостями реагування на стрес, травму та втрату;
- сформувати розуміння засад травмоінформованого (травмочутливого) підходу в освіті та шляхів його впровадження на рівні освітнього процесу й закладу освіти;
- сформувати вміння надавати першу психологічну допомогу, застосовувати стабілізаційні практики та розпізнавати ситуації, що потребують скерування до фахівців;
- розвинути навички турботи про себе, профілактики вторинної травматизації та етичного проведення досліджень за участю осіб із травматичним досвідом.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Теоретичні засади психосоціальної підтримки в освіті

Тема 1. Психосоціальна підтримка: поняття, принципи, міжнародні стандарти; піраміда втручань Міжвідомчого постійного комітету (IASC) у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

Тема 2. Вплив війни та інших кризових подій на учасників освітнього процесу: стрес, травма, втрата, горе; вікові та індивідуальні особливості реагування.

Тема 3. Травмоінформований (травмочутливий) підхід в освіті: принципи та рівні впровадження в закладі освіти.

Тема 4. Психологічна стійкість (резилієнтність) особистості та освітньої спільноти: чинники та ресурси.

Розділ 2. Практика психосоціальної підтримки в закладі освіти

Тема 5. Перша психологічна допомога: принципи, алгоритм, межі компетентності педагога.

Тема 6. Безпечне та підтримувальне освітнє середовище: стабілізаційні практики, соціально-емоційне навчання, передбачуваність і структурованість освітнього процесу.

Тема 7. Підтримка окремих груп учасників освітнього процесу: внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та членів їхніх сімей, здобувачів з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Мультидисциплінарна взаємодія та система скерування: психологічна служба закладу освіти, соціальні служби, фахівці у сфері психічного здоров'я.

Тема 9. Турбота про себе та профілактика вторинної травматизації педагогів.

Тема 10. Оцінювання потреб і моніторинг ефективності програм психосоціальної підтримки; етичні засади досліджень за участю осіб із травматичним досвідом.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу й синтезу, абстрактного і критичного мислення для розуміння досліджуваних педагогічних явищ і процесів, установлення між ними причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК 2. Здатність розуміти національні, європейські й загальносвітові ціннісні пріоритети освіти, вимоги до її реалізації у сучасному глобалізованому світі.

ЗК 8. Здатність до здійснення постійного професійного й особистісного самовдосконалення та самоменеджменту.

ЗК 10. Здатність до автономної діяльності та групової взаємодії в умовах полікультурного простору, прояву лідерства у різних професійних спільнотах.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні педагогічні проблеми та визначити ефективні шляхи їх розв'язання.

ФК 5. Здатність розробляти, реалізовувати й адекватно оцінювати наукові, освітні й міждисциплінарні проєкти та програми.

ФК 6. Здатність педагогічно обґрунтовано здійснювати освітній процес у вищій школі та моніторинг його результатів, обирати й упроваджувати оптимальні для конкретної освітньої ситуації традиційні й інноваційні освітні методики, технології, методи й форми навчання з метою формування освітньої,

педагогічної й наукової компетентності здобувачів, активізації професійно-особистісного розвитку кожного з них.

ФК 7. Здатність дотримуватися в навчальній та фаховій діяльності норм професійної етики та орієнтуватися на національні й загальнолюдські цінності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН1. Демонструвати знання філософії освіти й педагогіки, онтології, гносеології, оперувати знаннями методології наукового пізнання, дотримуватися норм моралі, професійної етики й академічної доброчесності, орієнтуватися у своїй діяльності на національні й загальнолюдські цінності.

ПРН3. Ідентифікувати й застосовувати в науковій й освітній діяльності основні наукові підходи, педагогічні теорії, застосовувати у викладацькій та науково-дослідницькій діяльності інноваційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення, розробляти дидактичні матеріали на основі їх використання.

ПРН9. Здійснювати викладання навчальних дисциплін відповідно до визначених у нормативних документах вимог, розробляти й реалізовувати організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу, обирати оптимальні для кожної конкретної навчальної ситуації методи, форми, технології, засоби навчання.

ПРН14. Виявляти навички здійснення самостійної діяльності та групової взаємодії, демонструвати лідерські якості, толерантність до культурних, мовних й індивідуальних відмінностей партнерів по спілкуванню.

ПРН15. Демонструвати вміння здійснювати самоосвіту, вміння самоменеджменту, рефлексивні вміння для оцінки своїх професійних дій, сформованості професійних знань, умінь, умінь розробки й реалізації індивідуальної траєкторії професійно-особистісного розвитку.

ПРН16. Творчо застосовувати доробки інноваційної педагогіки під час здійснення викладацької й наукової діяльності, критично оцінювати педагогічну значущість запропонованих освітніх інновацій, генерувати власні інноваційні ідеї, виокремлювати злободенні і педагогічні проблеми, які вимагають невідкладного вирішення.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Психологія та педагогіка кар'єрного зростання»

1. Назва навчальної дисципліни: «Психологія та педагогіка кар'єрного зростання».

2. Вид (статус) навчальної дисципліни: вибіркова.

3. Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

4. Галузь знань: А Освіта.

5. Спеціальність: А1 Освітні науки. Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки».

6. Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів системи знань про психологічні та педагогічні закономірності кар'єрного розвитку фахівця, зокрема в академічному середовищі, та вмінь проєктувати й реалізовувати індивідуальну траєкторію професійного розвитку, застосовувати сучасні інструменти кар'єрного планування, самопрезентації та педагогічної підтримки кар'єрного зростання інших.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів із сучасними теоріями кар'єрного розвитку та методами дослідження кар'єри;
- розкрити психологічні чинники кар'єрного зростання, зокрема кар'єрні орієнтації, мотивацію, самоефективність і адаптивність кар'єри;
- сформувати вміння конструктивно долати критичні ситуації в кар'єрі (стрес, фрустрацію, конфлікти, кризи);
- ознайомити з траєкторіями кар'єри доктора філософії в науці, освіті та поза академічним середовищем, європейськими рамками дослідницьких кар'єр і компетентностей дослідника;
- сформувати практичні навички кар'єрного планування, створення професійного портфоліо, академічного резюме, мотиваційного листа, підготовки до співбесіди та розбудови професійних мереж;
- розвинути здатність здійснювати педагогічну підтримку кар'єрного розвитку здобувачів освіти та працівників освітньої організації.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Розділ 1. Психологія кар'єрного зростання

Тема 1. Професійна кар'єра: поняття, види, сучасні теорії кар'єрного розвитку (протеанська та безмежна кар'єра, теорія конструювання кар'єри).

Тема 2. Професіогенез особистості фахівця; кар'єрні орієнтації («якорі кар'єри») та їх діагностика.

Тема 3. Психологічні чинники кар'єрного зростання: мотивація, самоефективність, адаптивність кар'єри.

Тема 4. Критичні ситуації в кар'єрі: стрес, фрустрація, конфлікт, криза; стратегії конструктивного подолання.

Тема 5. Управління кар'єрою працівників в освітній організації: кадровий резерв, наставництво, професійний розвиток.

Розділ 2. Педагогіка кар'єрного зростання

Тема 6. Кар'єра доктора філософії: траєкторії в науці, освіті та поза академічним середовищем; Європейська рамка дослідницьких кар'єр, рамка компетентностей дослідника ResearchComp.

Тема 7. Кар'єрне планування та консультування: індивідуальний план кар'єрного розвитку.

Тема 8. Професійне портфоліо, академічне резюме (CV), мотиваційний лист, співбесіда з роботодавцем.

Тема 9. Цифрова професійна ідентичність, нетворкінг, академічна мобільність і грантові можливості як ресурси кар'єрного зростання.

Тема 10. Педагогічна підтримка кар'єрного розвитку здобувачів освіти.

9. Пререквізити: Для опанування змістом дисципліни достатньо педагогічної підготовки, яка діагностується під час складання вступних випробувань.

10. Очікувані результати навчання:

Навчальна дисципліна «Психологія та педагогіка кар'єрного зростання» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в професійній та науково-дослідницькій діяльності в царині освіти/педагогіки, здійснювати критичний аналіз педагогічних явищ і процесів на основі цінностей, конструювати нові знання й ідеї під час проведення власних наукових пошуків.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу й синтезу, абстрактного і критичного мислення для розуміння досліджуваних педагогічних явищ і процесів, установлення між ними причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК 2. Здатність розуміти національні, європейські й загальносвітові ціннісні пріоритети освіти, вимоги до її реалізації у сучасному глобалізованому світі.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї в процесі вирішення професійно-педагогічних та дослідницьких завдань.

ЗК 8. Здатність до здійснення постійного професійного й особистісного самовдосконалення та самоменеджменту.

ЗК 10. Здатність до автономної діяльності та групової взаємодії в умовах полікультурного простору, прояву лідерства у різних професійних спільнотах.

ФК 1. Здатність використовувати педагогічну термінологію, системні знання в галузі філософії освіти, методології, педагогіки/освіти, зокрема про сучасні тенденції розвитку освіти, інноваційні освітні методики й технології, основні педагогічні теорії й концепції, методологію педагогічного дослідження.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні педагогічні проблеми та визначити ефективні шляхи їх розв'язання.

ФК 6. Здатність педагогічно обґрунтовано здійснювати освітній процес у вищій школі та моніторинг його результатів, обирати й упроваджувати оптимальні для конкретної освітньої ситуації традиційні й інноваційні освітні методики, технології, методи й форми навчання з метою формування освітньої, педагогічної й наукової компетентності здобувачів, активізації професійно-особистісного розвитку кожного з них.

ФК 7. Здатність дотримуватися в навчальній та фаховій діяльності норм професійної етики та орієнтуватися на національні й загальнолюдські цінності.

ФК 8. Здатність вдосконалювати й розробляти власні авторські освітні методики й технології, застосовувати на заняттях широкий арсенал доцільно відібраних методів і форм навчання здобувачів.

ФК 9. Здатність створювати для викладання певної навчальної дисципліни відповідні навчальні й робочі освітні програми, підручники, посібники, методичні рекомендації та інші складники навчально-методичного комплексу для організації та здійснення освітнього процесу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання відповідно до ОНП:

ПРН1. Демонструвати знання філософії освіти й педагогіки, онтології, гносеології, оперувати знаннями методології наукового пізнання, дотримуватися норм моралі, професійної етики й академічної доброчесності, орієнтуватися у своїй діяльності на національні й загальнолюдські цінності.

ПРН3. Ідентифікувати й застосовувати в науковій й освітній діяльності основні наукові підходи, педагогічні теорії, застосовувати у викладацькій та науково-дослідницькій діяльності інноваційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення, розробляти дидактичні матеріали на основі їх використання.

ПРН4. Узагальнювати тенденції подальшого розвитку педагогічної науки й освіти в сучасному інформаційному суспільстві.

ПРН14. Виявляти навички здійснення самостійної діяльності та групової взаємодії, демонструвати лідерські якості, толерантність до культурних, мовних й індивідуальних відмінностей партнерів по спілкуванню.

ПРН15. Демонструвати вміння здійснювати самоосвіту, вміння самоменеджменту, рефлексивні вміння для оцінки своїх професійних дій, сформованості професійних знань, умінь, умінь розробки й реалізації індивідуальної траєкторії професійно-особистісного розвитку.

ПРН16. Творчо застосовувати доробки інноваційної педагогіки під час здійснення викладацької й наукової діяльності, критично оцінювати педагогічну значущість запропонованих освітніх інновацій, генерувати власні інноваційні ідеї, виокремлювати злободенні і педагогічні проблеми, які вимагають невідкладного вирішення.

11. Обсяг навчальної дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), з них: 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 58 год. самостійної роботи.

12. Форма підсумкового контролю: залік.